



ภาคผนวก 1

ข้อเสนอของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในคณะกรรมการการศึกษาและกีฬา สถาบันวิจัยแห่งชาติ⁹³

หลักการที่สำคัญ คือ 1) การศึกษาเป็นโครงสร้างพื้นฐานของชาติ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี 2) ความเสมอภาคของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และทุกคนมีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 3) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่

แนวทางการปฏิรูปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญ 8 ประการ ได้แก่

1. ปัญหาผู้เรียนอ่านและเขียนไม่คล่อง มีสาเหตุมาจากรูปแบบการสอน ตำรา สื่อการสอนไม่น่าสนใจ ครูโยกย้ายบ่อย การขาดรับครูระดับประถมศึกษา และขาดการเตรียมความพร้อมของครูระดับปฐมวัย

แนวทางการแก้ปัญหา คือ กำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารในระดับต่างๆ ต่อการอ่านและเขียนของผู้เรียน ปรับนโยบายการประเมินผลสถานศึกษาให้สอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาและพื้นที่ พัฒนาสื่อตำราและรูปแบบการสอน ผลิตและรับครูระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพ

2. การให้ความช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กและชายขอบ มีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนในโรงเรียนเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือมากกว่าเด็กทั่วไป ครูขาดแรงจูงใจในการทำงาน และขาดครูด้านการศึกษาพิเศษ

แนวทางการแก้ปัญหา คือ สร้างเครือข่ายอุดมศึกษาในการสอน (Coaching) ในโรงเรียน โดยมีครูสนับสนุนทรัพยากรให้กับสถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ตลอดจนผลิตและบรรจุครูด้านการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้น

3. การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรการศึกษาตามความจำเป็น มีสาเหตุมาจากการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวเท่ากันทั่วประเทศ เกิดช่องว่างของการเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ รวมทั้งการประเมินผลเพื่อตัดสินคุณภาพ

⁹³ผลการประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา ศธ. 2/2558 www.thaigov.go.th/th-news-ministry/2012-08-15-09-39/item/89558





แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดสรรงบประมาณตามภารกิจของโรงเรียนเพิ่มเติมจากการอุดหนุนรายหัว ปรับเปลี่ยนการประเมินสถานศึกษาให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การพัฒนาสื่อดิจิทัล การเข้าถึงสื่อและเทคโนโลยี

4. ระบบการผลิตและพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา มีสาเหตุมาจากการผลิตครูที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ ขาดแรงจูงใจให้ครูมีคุณภาพไปอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โครงสร้างและบทบาทองค์กรสภาวิชาชีพครูไม่ตอบโจทย์การศึกษา การโยกย้ายครูและผู้บริหารบ่อยครั้ง การอบรมและงานประกันคุณภาพมีปริมาณมากเกินไป รวมทั้งการสอบบรรจุครูไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น

แนวทางการแก้ปัญหา คือ ผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริง คัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพในการผลิตครู กระจายอำนาจการบรรจุครูสู่ท้องถิ่น ปรับปรุงระเบียบสภาวิชาชีพเพื่อให้บุคลากรในสาขาขาดแคลนขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้สะดวกขึ้น ตลอดจนการปรับเปลี่ยนระบบการเลื่อนระดับเป็นผู้บริหารแทนการสอบ

5. การกำหนดผู้รับผิดชอบระดับชาติและท้องถิ่นเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษามีความเชื่อมโยงและต่อเนื่อง มีสาเหตุมาจากการขาดความเชื่อมโยงของหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะระดับปฐมวัย นอกจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีผู้รับผิดชอบในภาพรวมที่จะเชื่อมโยงให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ไม่ซ้ำซ้อนกัน

แนวทางการแก้ปัญหา คือ กระจายอำนาจและงบประมาณอย่างเป็นเอกภาพ จัดตั้งสภาการศึกษาระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ เพื่อเป็นเจ้าภาพหลักในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาในแต่ละระดับ ให้อำนาจในการกำหนดรูปแบบและบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษามากขึ้น

6. การส่งเสริมให้มีการสอนทักษะการทำงานและให้ศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น มีสาเหตุมาจากค่านิยมของผู้เรียนและผู้ปกครองในการเรียนต่อสายสามัญและอุดมศึกษา ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมขาดแคลนแรงงานในระดับอาชีวศึกษา

แนวทางการแก้ปัญหา คือ ส่งเสริมการสอนทักษะการทำงานและอาชีพในสายสามัญ สร้างระบบแนะแนวที่มีคุณภาพ เพิ่มเงินเดือนขั้นต่ำของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปวช. และ ปวส. ปรับโครงสร้างให้การดูแลสถาบันอาชีวศึกษาทั้งรัฐและเอกชนอยู่ภายใต้





หน่วยงานเดียวกัน ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชนทาง
ต้นทุนการผลิตบุคลากร

7. การปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอน มีสาเหตุมาจากครูขาดความรู้ใน
การนำหลักสูตรการเรียนการสอนไปใช้หรือการออกแบบการเรียนรู้อื่น รวมทั้ง โครงสร้าง
หน่วยงานทำให้การบริหารจัดการและการประกันคุณภาพหลักสูตรถูกลดความสำคัญลง

แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดหลักสูตรที่เน้นความรู้พื้นฐาน เพิ่มการลงมือ
ปฏิบัติ การงานอาชีพ ทักษะการคิดที่สร้างสรรค์ ความคิดเชิงวิพากษ์ และการเป็นพลเมือง
โลก รวมทั้งปรับโครงสร้างให้มีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจน

8. การจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีสาเหตุมาจากการเก็บ
ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนถึงการศึกษา กระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน และ
ยังขาดความเชื่อมโยง ทำให้ข้อมูลบางส่วนขาดหาย บางส่วนมีความซ้ำซ้อน และบางส่วน
ไม่มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อจัดทำรูปแบบการเก็บ
ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
นำไปใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการต่อไป







ภาคผนวก 2

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามนุษย์ รายงานโดยคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาศึกษาและพัฒนาศึกษาและพัฒนาศึกษา (สพข.)^{๙๔}

ผู้วิจัยได้เลือกตัดต่อใจความสำคัญเฉพาะจากส่วนที่ 2 ของรายงาน คือ “ยุทธศาสตร์การปฏิรูป” เป็นเรื่องที่คุณวิจัยได้เขียนไว้แล้ว รายงานยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามนุษย์โดยคณะกรรมการชุดนี้ เป็นรายงาน ที่แสดงเจตนาชัดเจน ความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงปฏิรูปการศึกษาไทยที่มองปัญหาแบบวิพากษ์วิจารณ์ และครอบคลุมขึ้นหนึ่งบางเรื่องเขียนไว้กว้างๆ บางเรื่องมีรายละเอียดเป็นรูปธรรม แต่เป็นเพียงข้อเสนอเท่านั้น ต้องติดตามต่อไปว่าหลังจากนี้ไปแล้วทางฝ่ายบริหารของรัฐบาลชุดนี้และชุดต่อไปจะมีการสานต่อและลงมือทำตามยุทธศาสตร์ของสภาปฏิรูปแห่งชาติฉบับนี้มากน้อยเพียงไร จะได้ผลหรือมีปัญหาคืออะไรที่จะต้องติดตามแก้ไขปรับปรุงต่อไป อย่างไร

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามนุษย์ แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ยุทธศาสตร์การปฏิรูปเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาและพัฒนามนุษย์ในระยะยาว และส่วนที่สอง มาตรการเร่งด่วนเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการศึกษา

1. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาและพัฒนามนุษย์ในระยะยาว

1.1 ยุทธศาสตร์

การปฏิรูปการศึกษานั้นเชื่อมโยงกับเป้าหมายใหญ่ คือ “การปฏิรูปประเทศ” กล่าวคือ สังคมไทยเป็น “สังคมพหุวัฒนธรรม” มีความหลากหลายในการนับถือศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และมีความเป็นปึกแผ่นในความเป็นชาติมานาน ขณะที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมาทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงโอกาสเศรษฐกิจ และการเข้าถึงทรัพยากรของคนไทย โดยมีระบบการเมืองเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ดังนั้นการปฏิรูปประเทศจึงมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจใหม่ ระหว่างรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทุจริต คอร์รัปชัน การศึกษาและ

^{๙๔}จากเอกสารที่คุณวิจัยได้รับมาในงานสัมมนาเรื่อง ปฏิรูปการศึกษา ที่จัดโดยสถาบันปฏิรูปประเทศไทย มหาวิทยาลัยรังสิต เดือนมีนาคม 2558





การพัฒนาคนุญยเป็นเครื่องมือสำคัญของชาติที่จะช่วยลดแกปัญหาดังกล่าว

การปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาคนุญยจึงมีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และสร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมทั้งด้านโอกาส ด้านสิทธิ และด้านอำนาจต่อรองให้ทั้งระดับปัจเจก ระดับชุมชนและระดับประเทศมีความเข้มแข็งขึ้นมาได้ ต้องสอนให้เข้าใจหน้าที่และไปให้ถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและพัฒนาคนุญย เพื่อสร้างพลเมือง สมรรถนะและความสามารถของชาติที่มีคุณภาพ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ต่อตนเองและสังคม

ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการฯ กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญไว้ 2 ส่วนคือ การกระจายอำนาจ และการปฏิรูประบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกระจายอำนาจ

ลดขนาดของการจัดการศึกษาทุกระดับจากภาครัฐและเปลี่ยนบทบาทการจัดการศึกษาจาก “ผู้จัดการศึกษา” (Education service providers) ไปเป็น “ผู้จัดให้การศึกษา” (Education service deliverer) ควบคู่กับการเพิ่มความสามารถและขยายพื้นที่การจัดการศึกษาของภาคประชาชนและชุมชน เสริมพลังอำนาจเพื่อเปิดโอกาสให้สังคม ผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในทุกระดับ แยกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ฝ่ายกำหนดนโยบาย (Regulator) และ ฝ่ายปฏิบัติ (Operator) ออกจากกันให้ชัดเจน โดยฝ่ายกำหนดนโยบายต้องมีความอิสระ กำหนดนโยบายจากฐานวิชาการสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและตรวจสอบถ่วงดุลกับภาครัฐเพื่อสร้างระบบธรรมาภิบาล นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในอนาคต รัฐไม่สามารถรับผิดชอบดำเนินการได้เองทั้งหมด ต้องสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปฏิรูประบบ

ปฏิรูประบบหลัก (Core systems) 3 ระบบ คือ ระบบการจัดการศึกษา ระบบการคลังด้านการศึกษา และระบบการเรียนรู้

(1) **ปฏิรูประบบการจัดการศึกษา** จัดโครงสร้างการจัดการศึกษาใหม่ เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) และให้สายการบังคับบัญชาสั้นลง กำหนดกลไกดำเนินการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาคนุญยในระยะยาว และผู้จบการศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากการศึกษา ให้เกิดความต่อเนื่องทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิรูป รวมถึงจัดวางกลไกการวิจัยเชิงระบบเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายที่มีเหตุผลเชิงวิชาการรองรับ การพัฒนาสมัชชาเครือข่ายภาคพลเมืองเพื่อการมีส่วนร่วม รวมทั้งการวาง





ระบบการตรวจสอบ และระบบบรรณาภิบาลในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท

(2) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา ใช้มาตรการทางการคลังเพื่อเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและพัฒนามนุษย์ โดยกำหนดรายจ่ายทางการศึกษาที่ เน้นอุปสงค์ และจัดระบบการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียนหรือผู้รับประโยชน์ทางการศึกษา (Demand-side education financing) เพื่อเป็นแรงจูงใจและเป็นเงื่อนไขสนับสนุน การปฏิรูประบบการจัดการศึกษาที่ต้องการลดอำนาจฝ่ายจัดการศึกษา (Supply-side) และ ใช้มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของพลเมืองทุกคน และเพื่อ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(3) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ มุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การเรียนรู้ตลอด ชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสัมมาชีพ รวมไปถึงการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการ เรียนรู้เฉพาะกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นกลุ่มนอกระบบ การศึกษาและกลุ่มวัยแรงงาน รวมถึง กลุ่มผู้สูงวัย ส่งเสริมการศึกษาทางไกล และกลไกการจัดการศึกษาระดับชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรประชาชน ส่งเสริมสังคมการเรียนรู้โดยสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ วิจัยและ ใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองทุกคน

ก. ปฏิรูประบบการจัดการศึกษา

1. ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาระดับชาติ ระดับพื้นที่ และระดับท้องถิ่น

โดยแยกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ฝ่ายกำหนดนโยบาย (Regulator) และ ฝ่ายปฏิบัติ (Operator) ออกจากกันให้ชัดเจน โดยฝ่ายกำหนดนโยบายต้องมีความอิสระ กำหนดนโยบายจากฐานวิชาการ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลง ของโลก ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบ และจัดให้มีหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่สถาบันวิจัยระบบการศึกษาและ พัฒนามนุษย์ ทำการศึกษาค้นคว้า เสนอแนะเชิงวิชาการ ประเมินผลกระทบเชิงนโยบาย ทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง และค้นหาแนวทางสำหรับตอบโจทย์การศึกษาที่ทำนายในอนาคต การจัดให้มีหน่วยบริหารการเงินการคลังและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อรับผิดชอบ ระบบการจัดงบประมาณการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นอุปสงค์ หน่วยบริหารสารสนเทศและ สถิติทางการศึกษา รวมถึงมีการพัฒนาคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด และ สมัชชาการศึกษาจังหวัด เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและตรวจสอบถ่วงดุลกับภาครัฐ เพื่อสร้างระบบบรรณาภิบาล





2. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการในระดับสถานศึกษา มอบอำนาจและความรับผิดชอบไปยังสถานศึกษาให้สามารถบริหารจัดการการเงินและทรัพยากร การบริหารงานบุคคล และวิชาการได้อย่างอิสระ (autonomous school) มากขึ้น โดยแก้กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อการกระจายอำนาจ การจัดงบประมาณและทรัพยากรลงไปสู่สถานศึกษา ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีการพัฒนากลไกการจัดการงบประมาณระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษารูปแบบของ “คณะกรรมการเครือข่ายสถานศึกษา”

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องลดขนาดสถานศึกษาและขนาดห้องเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และบริหารจัดการปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสถานศึกษาผิวดรูป ลดการเคลื่อนย้ายทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษาขนาดใหญ่ และตรึงนักเรียนไว้ในภูมิภานาเพื่อลดเวลาการเดินทาง ความปลอดภัย และเพิ่มเวลาคุณภาพให้กับครอบครัว รวมถึงเพื่อให้สถานศึกษามีขนาดที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการ กำกับควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน และการดูแลแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างทั่วถึงเป็นรายบุคคล ให้มีการดำเนินการ 3 ส่วนคือ

(1) ตรวจสอบเพื่อลดขนาดสถานศึกษา (School size) และขนาดห้องเรียน (Class size) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานลงภายในระยะเวลา 6 ปี โดยกำหนดให้แต่ละสถานศึกษา มีนักเรียนไม่เกิน 30 คนต่อห้อง

(2) กระจายงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนและทรัพยากรไปสู่สถานศึกษาขนาดกลาง และใช้การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรในรูปแบบ “กลุ่มโรงเรียน” สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพสถานศึกษา

(3) กำหนดมาตรการจูงใจที่เป็นค่าตอบแทนและสวัสดิการ สำหรับผู้บริหาร และครูที่มีความรู้ความสามารถให้โยกย้ายเข้าสู่สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีปัญหาด้านคุณภาพ

3. จัดให้มีระบบการคัดสรร และการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ปรับสัดส่วนครูและนักเรียนให้เหมาะสม และให้มีมาตรการตรวจสอบและดำเนินการกับบุคลากรที่ขาดความรับผิดชอบ รวมถึงส่งเสริมสถานศึกษาที่มีความพร้อมบริหารจัดการในรูปแบบสถานศึกษาในกำกับของรัฐ ให้มีอิสระในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการภายใต้การกำกับของรัฐ จัดทำแผนจัดสรรอัตราบรรจุเป็นพนักงานราชการทดแทนอัตราเกษียณในสถานศึกษาที่ตั้งในเขตเมืองหรือเขตเทศบาล เพื่อลดการว่างเต็มโยกย้าย และตรึงอัตราข้าราชการครูไว้ในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตชนบท และใช้มาตรการจูงใจการออกงานก่อนเกษียณอายุ

4. ปรับปรุงระบบการศึกษาปฐมวัย จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน จัดระบบพัฒนาผู้ดูแลเด็กและผู้รับผิดชอบศูนย์พัฒนา





เด็กเล็กที่ตั้งอยู่ในชุมชนต่างๆ ให้มีทักษะการดูแลและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของศูนย์ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย รวมไปถึงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนให้ได้มาตรฐาน

5. ปรับปรุงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการปฏิรูป 6 ประเด็น

(1) การปฏิรูปหลักสูตร ตำรา/หนังสือ ให้สามารถนำสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย และสังคมไทยในศตวรรษที่ 21

(2) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ การอ่านออกเขียนได้ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

(3) ปฏิรูปสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เน้นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

(4) ปฏิรูปสื่อ/เทคโนโลยี ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

(5) ปฏิรูปการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้สมรรถนะของผู้เรียนตามสภาพจริง และการประเมินนานาชาติ

(6) ปฏิรูปการเพิ่มโอกาสและคุณภาพการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่เท่าเทียมทั่วถึง อย่างมีคุณภาพ

6. ปรับปรุงระบบการอาชีวศึกษา

(1) เพิ่มจำนวนผู้จบการศึกษอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอับความต้องการตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ โดยขยายการให้การศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้แก่พลเมืองทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ วัย และคุณวุฒิ ควบคุมการรณรงค์สร้างค่านิยมและความนิยมการเรียนอาชีวศึกษาร่วมกับภาคเอกชนและภาคสื่อสาธารณะ

(2) พัฒนารูปแบบการเรียนอาชีวศึกษาที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อสร้างทักษะการทำงานจริง ทั้งที่เป็นรูปแบบทวิภาคี รูปแบบสหกิจศึกษารูปแบบโรงเรียนมัธยมสองระบบ (สามัญ-อาชีวศึกษา) หรือรูปแบบการฝึกอบรมพัฒนาทักษะฝีมือตามอัตรากำลัง

(3) ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล ทั้งการสรรหา บรรจุแต่งตั้ง และพัฒนาอาจารย์สาขาที่ขาดแคลนและให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา

(4) จัดให้มีระบบทดสอบสมรรถนะที่เป็นสากล และระบบกำหนดค่าจ้างตามระดับสมรรถนะรวมถึงการกำหนดค่าจ้างในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับผู้จบระดับปริญญาตรี สำหรับผู้มีสัมฤทธิ์บัตรด้านทักษะ และทำงานที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย





และความมั่นคงของทรัพยากร เช่น พนักงานขับรถบรรทุกวัสดุอันตราย พนักงานเชื่อม นอกสถานที่ พนักงานประกอบอาหาร เป็นต้น เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีผู้เรียนด้าน อาชีวศึกษาและเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น

7. ปรับปรุงระบบการอุดมศึกษา

(1) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ทั้งประเภทพหุวิชา (Comprehensive) และเฉพาะทาง (Specialized) ตามศักยภาพและพันธกิจที่มีต่อสังคม (Social engagement) ในระยะ 5 ปี โดยจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ **กลุ่ม 1 พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 10-15 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class) ที่มุ่งผลิตงานวิจัย และจัดการเรียนรู้ เพื่อผลิตองค์ความรู้ นวัตกรรม และกำลังคนให้มีความสามารถระดับสากลเพื่อการแข่งขันและความร่วมมือกับนานาชาติ** **กลุ่ม 2 พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป้าหมายเฉพาะเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งโอกาส** สถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยี เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างเท่าเทียม เช่น มหาวิทยาลัยในระบบเปิด และเพื่อยกระดับความรู้และการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของชุมชน เช่น วิทยาลัยชุมชน **กลุ่ม 3 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน** จัดทำแผนการพัฒนาให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ตามความต้องการของสังคม มีความเข้มแข็งทางวิชาการและมีคุณภาพ รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งทุนและการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาทางวิชาการจากภาครัฐได้

(2) กำหนดสมรรถนะและวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา ให้เป็น “นักวิจัย” และ “ผู้นำแห่งการเรียนรู้” ของประเทศ ตามประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

(3) รัฐสนับสนุนการพัฒนาโดยใช้สมรรถนะด้านการวิจัยและการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสถาบันเป็นองค์ประกอบหลักในการจัดงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน

(4) ปรับปรุงระบบการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา โดยมหาวิทยาลัยที่จำกัดจำนวนรับ ให้เน้นการนำผลสัมฤทธิ์การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและคุณลักษณะความเป็นคนดี มาใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก ส่วนมหาวิทยาลัยที่ไม่จำกัดจำนวนรับ ให้เน้นโอกาสทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสัมมาชีพมาเป็นเกณฑ์การพิจารณา

(5) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปให้เป็นบัณฑิตที่มีความสามารถสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะผู้ประกอบการ (Entrepreneur skill) สามารถสร้างงานหรือกิจการด้วยตนเอง

(6) กำหนดพื้นที่ที่ความรับผิดชอบและการกระจายตัวของสถาบันอุดมศึกษา โดยจำกัดไม่ให้มีความซ้ำซ้อนในพื้นที่บริการ ในสาขาและหลักสูตรที่มีลักษณะหรือระดับ





การศึกษาเดียวกัน

(7) **ปรับปรุงระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา** เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยและฝ่ายบริหารปฏิบัติตามระบบธรรมาภิบาลและบทบัญญัติ (Charter) แห่งการจัดตั้งและการดำเนินงานสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยเคร่งครัด

8. ปรับปรุงระบบการผลิต การพัฒนาและการประเมินครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในส่วนของ ระบบการผลิตครูที่มีคุณภาพ ให้ดำเนินการ 4 ส่วน ดังนี้

(1) ปรับระบบการผลิตครูใหม่ให้เป็นการผลิตในระบบจำกัดรับเพื่อเน้นการคัดเลือกคนเก่งเข้าเรียนครู

(2) แยกสาขาการผลิตและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็น 4 กลุ่ม คือ ครูปฐมวัย ครูสายสามัญระดับประถมศึกษา ครูสายสามัญระดับมัธยมศึกษา และครูสายอาชีวศึกษา และกำหนดช่องทางการเข้าสู่วิชาชีพครูโดยใช้ระบบการประเมินสมรรถนะเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพที่ดีเข้ามาเป็นครูได้

(3) ปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยให้สถาบันผลิตครูพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของสถาบันศึกษาที่ใช้ครู และให้จัดกลุ่มสถาบันผลิตครูตามสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศเพื่อให้ครูที่สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ลดการโยกย้าย และผลิตไม่เกินความต้องการของการใช้ครู รวมถึงจัดหลักสูตรที่อิงสมรรถนะ (Competency - Based) เป็นกลุ่มวิชา (Module)

(4) รัฐต้องอุดหนุนงบประมาณรายหัวในการผลิตครูให้เพียงพอที่มีคุณภาพมาตรฐานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่น

ส่วนระบบการประเมินวิทยฐานะครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ดำเนินการ 4 ส่วน คือ

4.1 ปรับปรุงระบบการประเมินวิทยฐานะและการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ ให้ผูกโยงกับการพัฒนาผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียนเชิงประจักษ์อย่างแท้จริง และมีระบบการประเมินเพื่อดำรงวิทยฐานะทุก 3 ปี

4.2 ให้กำหนด “สมรรถนะครูระดับชาติ” เพื่อใช้เป็นแกนยึดโยงการออกแบบวิชาชีพครูทั้งระบบตั้งแต่หลักสูตรผลิตครูใหม่ การพัฒนาครูประจำการ การประเมินวิทยฐานะทางวิชาชีพ และส่งเสริมการพัฒนา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning) ของครู ส่วนกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ให้กำหนด “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา” ใหม่เพื่อใช้ออกแบบการเข้าสู่ตำแหน่งและการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั้งระบบ





4.3 ให้กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งและวาระการดำรงตำแหน่งใหม่ที่ไม่ใช้ระบบสอบแข่งขันด้านความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ให้ใช้เกณฑ์ Maturity ประสบการณ์บริหาร และการยอมรับจากกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมาประกอบด้วย

4.4 ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรวิชาชีพครูคือ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ครูสภา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ใหม่ให้สามารถเป็นองค์กรที่ควบคุมดูแลวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างแท้จริงปราศจากอิทธิพลของกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์

9. ปรับปรุงการทดสอบและประเมินผลการศึกษาทั้งระบบ โดยดำเนินการ 3 ส่วนดังนี้

(1) ลดกระบวนการทดสอบจากส่วนกลางลง ทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นที่สอบ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านปัญญา (Cognitive) และอุปนิสัย (Non-cognitive) และใช้กระบวนการประเมินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Embedded formative assessment) เป็นวิธีการหลัก และให้วัดและประเมินผลผู้เรียนครบทุกมิติทั้งการเรียนรู้ ความถนัด และคุณลักษณะผู้เรียน

(2) จัดระบบทดสอบ วัดและประเมินเพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit bank) และระบบการเทียบโอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้พลเมืองทุกคนสามารถเข้าศึกษา อบรม หรือเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถประเมินประสบการณ์และสะสมเป็นผลการเรียนรู้ไว้เพื่อใช้เทียบโอนหรือขอคุณวุฒิด้านการศึกษาได้

(3) ปรับปรุงกระบวนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกใหม่ให้เน้นการประกันคุณภาพ (Quality assurance) มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพ (Evaluation) ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินให้หลากหลาย สะท้อนถึงวัตถุประสงค์และคุณลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา ปรับปรุงทัศนคติของหน่วยงานประเมินผลและสร้างระบบการอบรมพัฒนาผู้ประเมินที่มีมาตรฐาน เพื่อให้ผู้ประเมินเข้าใจถึงระบบการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ โดยมุ่งเน้นถึงผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก มีความสามารถในการประเมินผลเป็นสากล

10. พัฒนาระบบบรรณาภิบาลและกลไกตรวจสอบการจัดการศึกษาทุกระดับ

(1) เพิ่มอำนาจกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระดับสถานศึกษา (school-based management) อย่างแท้จริง รับผิดชอบในผลลัพธ์ร่วมกับสถานศึกษา ตรวจสอบถ่วงดุลกับภาครัฐ รวมถึงต้องเปิดกว้างให้คนที่มีความรู้ความสามารถหรือมีศักยภาพในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา





ได้โดย ไม่จำกัดพื้นที่อยู่แค่บุคลากรหรือผู้ปกครองในชุมชนเขตบริการของสถานศึกษา เท่านั้น

(2) กำหนดมาตรการทางการบริหารเพื่อให้สถานศึกษาทุกระดับรับผิดชอบ ต่อผลลัพธ์ผู้เรียน เช่น การโยกย้ายผู้บริหาร การประเมินสมรรถนะครู หรือการปรับเปลี่ยน กรรมการสถานศึกษา กรณีที่ผลลัพธ์ผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

(3) สร้างระบบและกลไกตรวจสอบในระดับอุดมศึกษา โดยให้ทุกมหาวิทยาลัย มีสมัชชาธรรมมาภิบาล เพื่อประกันความโปร่งใสในการบริหารของฝ่ายบริหาร และถ่วงดุล อำนาจของสภามหาวิทยาลัย รวมถึงสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพของบัณฑิต

(4) ให้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับผลทางการศึกษา เพื่อกำหนดช่องทาง ให้ผู้รับผลการศึกษามีสิทธิเรียกร้องให้สถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ รวมถึงกำหนดบทลงโทษกรณีที่สถานศึกษาขาดธรรมาภิบาล หรือมีการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ

11. จัดทำประมวลกฎหมายทางการศึกษาทั้งระบบ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเป็น การสะสางกฎ ระเบียบ หรือกลไกที่ล้าสมัย ไม่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษา ให้มีการจัดทำ ประมวลกฎหมายการศึกษา โดยปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่า ด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้ง กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรทาง การศึกษา และการให้ประชาชน ชุมชน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมอย่าง แท้จริงในการบริหารการศึกษา

ข. ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา

12. จัดระบบงบประมาณการศึกษาที่เน้นด้านอุปสงค์ กำหนดค่าใช้จ่ายต่อหัวตาม การกิจและกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำด้าน ทรัพยากร โดยจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรงแก่ผู้รับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานและอาชีวศึกษา และให้เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายรายหัวสายอาชีวศึกษาให้มากกว่าสาย- สามัญเพื่อสะท้อนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและจูงใจให้มีผู้เรียนมากขึ้น รวมถึงหาวิ- การใช้มาตรการทางการเงินเพื่อกระตุ้นการพัฒนาคุณภาพของผลลัพธ์ในแต่ละสถาน ศึกษา

13. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปแบบ “อุปถัมภ์การศึกษา” โดยการดำเนินการ 2 ส่วนคือ

(1) ปรับระบบการให้ทุนการศึกษาในรูปแบบกองทุนกู้ยืม มาใช้มาตรการ





สนับสนุนทุนการศึกษาในรูปอุปถัมภ์การศึกษาที่คิดตามตัวกับกลุ่มเป้าหมายที่พลาดโอกาส การศึกษาในระบบหรือหลุดออกไปจากระบบก่อนจบการศึกษาทั้งจากภาคบังคับ อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา หรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาแรงงาน ในภาคเศรษฐกิจต่างๆ ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตัวเองในระยะยาว

(2) จัดระบบทุนการศึกษาในรูปอุปถัมภ์การศึกษาเพื่อสนับสนุนกลุ่มนักเรียน ที่จะเข้าเรียนสายอาชีวศึกษาโดยเฉพาะ เพื่อปรับสัดส่วนให้ผู้เรียนสายสามัญเป็นร้อยละ 40 และสายอาชีวศึกษาเป็นร้อยละ 60

14. ใช้มาตรการลดหย่อนภาษีสนับสนุนการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต ของพลเมืองทุกคน โดยจัดระบบให้ประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานและเป็นผู้มีรายได้ สามารถ นำรายจ่ายด้านการศึกษายอบรมเพื่อพัฒนาตนเองหรือครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสัมมาชีพ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีได้

15. ใช้มาตรการทางภาษีสนับสนุนผู้ประกอบการหรือองค์กรภาคเอกชนที่ร่วม จัดการศึกษา โดยจัดระบบและมาตรการทางภาษีสนับสนุนผู้ประกอบการ หรือองค์กร ภาคเอกชนที่ร่วมพัฒนาการศึกษา หรือระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หรือร่วมจัดการ การศึกษาแบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา เพื่อจูงใจภาคเอกชนและภาคประชาสังคมให้มีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

16. จัดตั้งกองทุนสมทบ (matching funds) แก่ท้องถิ่นหรือภาคประชาสังคมที่ร่วม จัดการศึกษา โดยจัดตั้งกองทุนสมทบแก่ท้องถิ่นหรือภาคประชาสังคมที่มีเจตจำนงในการ จัด หรือพัฒนาการศึกษา หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่คนในท้องถิ่นของตน เพื่อ เป็นการจูงใจและส่งเสริมให้เกิด “ผู้จัดการศึกษา” ในพื้นที่มากขึ้นบนฐานการใช้ทรัพยากร และทุนวัฒนธรรมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา รวมไปถึงการสนับสนุนจัดการศึกษา ทางเลือกเพื่อสร้างความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ

ค. ปฏิรูประบบการเรียนรู้

17. จัดให้มีระบบการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับเยาวชน เรียนรู้เพื่อลดปัญหาการ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และปัญหาการตั้งท้องของ แม่วัยรุ่น

18. ปรับปรุงระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่วัยอยู่ในครรภ์มารดา จัดโปรแกรม การเรียนรู้สำหรับพ่อแม่ที่กำลังจะมีลูกคนแรก ให้เข้ารับการพัฒนาการเรียนรู้ ความเข้าใจ และทักษะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ในวัยแรกเกิดก่อนเข้า เรียน และจัดให้มีโภชนาการที่เพียงพอสำหรับเด็ก จัดให้มีการออกกำลังกาย ฝึกให้เด็กมี พัฒนาที่ถูกต้องทั้งโครงสร้างร่างกาย กล้ามเนื้อ บุคลิกภาพ อารมณ์ จิตใจ เพื่อให้มี





บุคลิกภาพและอนามัยที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพิ่มเติมตามศักยภาพในช่วงวัยต่อไป

19. จัดให้มีการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวในการเลี้ยงดูเด็กสำหรับพ่อแม่ จัดโปรแกรม การพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ บริบท และการประกอบอาชีพของ พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีลูกหรือดูแลเด็กในวัยเรียน โดยการจัดให้พ่อแม่ต้องเข้ารับการ พัฒนาเพื่อให้มีความเข้าใจในวิธีการเรียนรู้ และสร้างทักษะการส่งเสริมการเรียนรู้ของลูก ที่อยู่ในวัยเรียน

20. พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด และลงมือปฏิบัติจริงในทุก ระดับ

(1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในการศึกษาทุกระดับให้เป็นการเรียนรู้ด้วยกรลงมือปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการคิด การใช้เหตุผล และ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างคนไทยรุ่นใหม่ที่มีทักษะการเปลี่ยนแปลงของ โลกและมีความสามารถเชิงการแข่งขัน

(2) การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งปัญญา ส่งเสริมสภาพแวดล้อม ทางการเรียนรู้และสื่อสารณะด้านการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ควบคู่กับการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และการพลเมืองศึกษา เพื่อบ่มเพาะจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้กับ สังคม

21. จัดให้มีระบบการเรียนรู้ความเป็นพลเมือง สร้างสังคมอุดมปัญญาที่อยู่บนฐาน ศาสนาและวัฒนธรรมอันดีงาม ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ และการ อนุรักษ์ผ่านสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมที่พลเมืองตระหนักในหน้าที่ตนเอง และรับผิดชอบ ต่อสังคม มีคุณธรรม ยกย่องคนดี รังเกียจความไม่ซื่อตรงโดยไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพล และ ความไม่ถูกต้อง

22. จัดให้มีระบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ จัดระบบการส่งเสริม การเรียนรู้และระบบการทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อรับรองคุณวุฒิวิชาชีพของประชากรที่ อยู่ในวัยแรงงานให้มีช่องทางและได้รับโอกาสในการพัฒนาฝีมือการทำงาน และสามารถ ใช้เทคโนโลยีใหม่ในการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต เพื่อสร้างสมรรถนะการแข่งขัน และเพิ่มผลตอบแทนจากการทำงาน

23. จัดให้มีระบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้สูงอายุ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อดูแลสุขภาพ รู้หลักโภชนาการ หลีกเลี่ยงการออกกำลังกาย หลีกเลี่ยงการฝึกความมั่นคงของจิตใจ มีความรู้ความ เข้าใจวิธีป้องกันการเจ็บป่วยอันเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เป็นมลภาวะ และการเสื่อมโทรม ทางร่างกายตามอายุ เพื่อให้ผู้สูงวัยดูแลตนเองได้ และไม่เป็นการระของสังคมมากเกินไป





24. ส่งเสริมการศึกษาที่สอดคล้องพหุวัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรที่ใกล้ชิดกลุ่มเป้าหมาย ออกกฏกระทรวงหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้องค์กร ชุมชนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ ครอบครัวยุทธ สถาบันทางสังคมอื่น สามารถจัดการศึกษาเพื่อสัมมาชีพ หรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายวัยทำงานและผู้สูงอายุที่มีความแตกต่างเชิงพหุวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Education) ในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

25. สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ วิจัย และใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้ โดยดำเนินการ 2 ส่วน คือ

(1) รัฐเร่งรัดดำเนินการออกกฏระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อบังคับใช้ หมวดและมาตราว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดสรรคลื่นความถี่ และโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา การผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา การพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การระดมทุนและจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการจัดให้มีหน่วยงานกลาง และการจัดให้มีหน่วยงานกลาง

(2) จัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการวิจัยที่มีความเป็นอิสระทางวิชาการ และการบริหาร จัดการ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยวิจัยระบบการศึกษา ติดตามและประเมินผลนโยบายทางการศึกษา ทิศทางการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาองค์ความรู้ในประเด็นการศึกษาที่เป็นโจทย์ท้าทายใหม่ในอนาคต

26. จัดการเรียนรู้สำหรับเด็กคือยโอกาสและเด็กกลุ่มเสี่ยง ทั้งในและนอกระบบ สร้างช่องทางและโอกาสที่เหมาะสมให้เด็กได้รับการเรียนรู้ หรือการพัฒนาที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมโยงกับระบบการให้ทุนการศึกษาในรูปอุปถัมภ์การศึกษาที่ติดตามตัวกับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มผู้คือยโอกาสทางการศึกษาและเด็กกลุ่มเสี่ยง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตและสร้างสัมมาชีพให้ตนเองได้

1.2 โครงสร้างและกลไกการปฏิรูปในระยะยาว

เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาสามารถดำเนินไปได้ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ทั้งหมด จำเป็นที่จะต้องกำหนดโครงสร้างใหม่และจัดวางกลไกการปฏิรูปดังต่อไปนี้

1. กำหนดโครงสร้างที่เป็นกลไกขับเคลื่อนระยะยาวไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยจัดให้มีองค์กรเพื่อทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

1.1 คณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ เพื่อองค์กรคณะบุคคลที่มีความเป็นอิสระจากการเมือง ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา กำหนด





นโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์ตั้งแต่ในครรภ์มารดาจนตลอดชีวิต และมีอำนาจในการเห็นชอบงบประมาณ นำเสนอกฎหมายและจัดตั้งกลไกที่จำเป็น ติดตาม ประเมินผล และกลั่นกรองการแต่งตั้งโยกย้ายผู้บริหารตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสำนักเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนา มนุษย์แห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการ

1.2 สถาบันวิจัยระบบการศึกษาและพัฒนามนุษย์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยวิจัย จัดการองค์ความรู้ สังเคราะห์ความรู้ใหม่ ทบทวนประสบการณ์ รวมถึงพัฒนานวัตกรรม เพื่อการปฏิรูปและวางระบบการศึกษาของประเทศที่ใช้หลักวิชาการและพลังทางปัญญา เป็นฐาน

1.3 สมัชชาเครือข่ายการศึกษา และคณะกรรมการการศึกษา (ในระดับท้องถิ่น) ทำหน้าที่เป็นหน่วยเชื่อมโยงพลังภาคประชาชน โดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากประชาชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษา ได้แก่ นายจ้าง หน่วยงาน ราชการที่ใช้ผู้สำเร็จการศึกษา สร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายในภาคประชาสังคม รวมถึงสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

1.4 หน่วยงานอิสระบริหารการเงินการคลังและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อ รับผิดชอบระบบการจัดงบประมาณการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นอุปสงค์ และหน่วยงานบริหาร สารสนเทศและสถิติทางการศึกษา เพื่อใช้วางแผนและจัดสรรงบประมาณ

2. สร้างกลไกการปฏิรูปการศึกษาในระยะยาว โดยการตราพระราชบัญญัติใหม่ 3 ฉบับคือ

2.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ พ.ศ. โดยต้องกำหนดสาระหลักเพื่อรองรับกระบวนการปฏิรูปการศึกษาให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและป้องกันการแทรกแซงจากกลุ่มใดๆ และจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติที่มีความเป็นอิสระ รวมถึงวางกลไกเพื่อกำกับดูแลการปฏิรูป การศึกษาและการพัฒนามนุษย์ในระยะยาวอย่างน้อย 10 ปี

2.2 พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารการเงินการคลังเพื่อการศึกษาตามหลักอุปสงค์ พ.ศ. เพื่อการจัดสรรงบประมาณการศึกษาโดยเน้นด้านอุปสงค์เป็นหลัก

2.3 พระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของผู้รับการศึกษาและ ธรรมชาติ พ.ศ. เพื่อสร้างระบบการรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของผู้จัดการศึกษาในทุก ระดับและประเภท/หรือเป็นส่วนหนึ่งของ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค

3. การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พ.ร.บ. สภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา พ.ศ. 2547 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และ





กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ห้องค์กรหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุผล.....ภายในปีการศึกษาและปีงบประมาณ 2558

2. มาตรการการเร่งด่วนเพื่อการฟื้นฟูคุณภาพการศึกษา

1. ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ลดการสั่ง การในการจัดกิจกรรมหรือการเพิ่มภาระอื่นๆ ของครู เช่น งานธุรการ กิจกรรมการประกวด แข่งขัน การรณรงค์ การร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ การปฏิบัติงานตาม โครงการพิเศษของต้นสังกัด การสำรวจข้อมูล การจัดทำรายงาน การเตรียมการประเมิน เพื่อการแข่งขันกันตามนโยบาย หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นต้น โดยให้สัดส่วน เวลาที่ครูสอนในห้องเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอย่างน้อยร้อยละ 90 รวมทั้งให้มีนโยบาย เน้นการพัฒนาครูบนงานประจำ ให้ครูมีเวลาทั้งการเตรียมการสอนและจัดการเรียนการสอน ที่ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงและใช้ระบบการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามสภาพจริง (Embedded formative assessment) รวมทั้งให้สถานศึกษาจัดเวลาและสร้างระบบการ ประชุมทบทวน (After Action Review: AAR) การเรียนการสอนทุกสัปดาห์ โดยผู้อำนวยการ สถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำและพี่เลี้ยงทางวิชาการ ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอนแก่ครูและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนที่ถูกต้องและทันทั่วถึง

2. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เร่งรัดการดำเนินการตาม ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ สถานศึกษาสามารถปรับลดเนื้อหา และบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงวิธี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและความ ต้องการของชุมชน

3. ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาปรับแก้หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุแต่งตั้งผู้ บริหารสถานศึกษาใหม่ โดยให้พิจารณาจากประสบการณ์บริหาร และยกเลิกหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินวิทยฐานะของครูและผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และ บุคลากรทางการศึกษาที่เน้นรางวัลและผลงานจากการประกวดแข่งขัน (ว13/2556) รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่เน้นการส่งรายงานทางวิชาการ (ว17/2552) ที่ไม่เหมาะสมโดย ทันที และให้พัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าสู่วิทยฐานะของครูและผู้บริหารสถานศึกษา แบบใหม่ที่มุ่งผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

4. ให้กระทรวงศึกษาธิการ ปรับสัดส่วนสมดุลงบประมาณระหว่างหน่วยงานต้น สังกัดและสถานศึกษาใหม่ โดยจัดสรรให้สถานศึกษาในสัดส่วนที่มากกว่า ทั้งนี้ ให้กำหนด หลักเกณฑ์การจัดสรรใหม่โดยให้งบประมาณไปถึงตัวผู้เรียนมากที่สุด และให้สถานศึกษา สามารถใช้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรสนับสนุนได้





5. ให้กระทรวงศึกษาธิการ ปรับแก้ระเบียบ กฎกระทรวง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรจุ แต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการครูที่แก้ปัญหาโดยอย่างทันท่วงที โดยกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่และให้สถานศึกษาให้มีอำนาจในการร่วมพิจารณาด้วย

6. ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขุดเล็กลงหน่วยงานภายในของหน่วยงานในสังกัดที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อเป็นการปรับสัดส่วนงบประมาณด้านการจัดการ ในส่วนกลางและกระจายลงสู่สถานศึกษาแทน

7. ให้ลดกระบวนการทดสอบจากส่วนกลางลง ดังนี้

- ให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงกระบวนการสอบ O-Net ใหม่ โดยให้พิจารณาลดกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นที่สอบลง โดยให้สอบเฉพาะ สาระการเรียนรู้ที่เป็นสมรรถนะหลักของนักเรียนทุกคนเท่านั้น ส่วนสาระการเรียนรู้ที่ สถานศึกษาจัดตามความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน บริบท พื้นที่ และชุมชนให้ยกเลิก การสอบไป ทั้งนี้ เพื่อลดความกดดันในการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งเสริมการ บูรณาการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาในทุกมิติมากขึ้น รวมถึงให้สอบเฉพาะชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และมีธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักการของการจัดการศึกษาภาคบังคับ (Compulsory education) เท่านั้น

- ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเลิกการสอบ NT และ การสอบ LAS ในระดับชั้นประถมศึกษาทั้งหมด และให้สอบระดับมัธยมศึกษาได้เฉพาะ สาระการเรียนรู้หลักเท่านั้น และมุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนให้เด็ก มีความสามารถพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ และใช้การวัดผลประเมิน ผลตามสภาพจริง

- กระบวนการสอบจากส่วนกลาง และการใช้ผลการสอบมีความสำคัญและ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษาในภาพรวม ดังนั้น ให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาถึงการนำผลการสอบไปใช้เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเท่านั้น โดยให้ ยกเลิกการใช้ผลสอบจากส่วนกลางไปใช้เพื่อการต่างๆ ที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ในการ พัฒนาผู้เรียน เช่น ไม่ควรนำผลการสอบไปใช้เพื่อประเมินคุณภาพสถานศึกษาหรือ ครูเพื่อรับรางวัล ให้ความคิดความชอบ หรือเลื่อนวิทยฐานะ เป็นต้น รวมถึงไม่ควรสร้าง แรงจูงใจให้ผู้บริหารทุกระดับและครูด้วย มาตรการแบบให้รางวัลเป็น “เครื่องล่อ” ที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องเบี่ยงเบนเจตนารมณ์ไปจากเป้าหมายการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยแท้จริง

8. ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ปรับปรุง เกณฑ์การประเมินให้หลากหลาย สะท้อนถึงวัตถุประสงค์และคุณลักษณะเฉพาะของ สถานศึกษา และเน้นกระบวนการทัศน์และบทบาทของ สมศ. ในหน้าที่รับรองมาตรฐาน





คุณภาพ ปรับปรุงระบบการอบรมสำหรับผู้ประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินเข้าใจถึงระบบการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ โดยมุ่งเน้นถึงผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก โดยควรเลื่อนการประเมินรอบ 4 ของ สมศ. ไปก่อนจนกว่ากรรมการบริหาร สมศ. จะดำเนินการปรับปรุงกระบวนการประเมินให้ได้ก่อน

9. ให้กระทรวงศึกษาธิการเริ่มต้นมาตรการลดขนาดสถานศึกษาและขนาดห้องเรียน ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และกระจายงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนและทรัพยากรไปสู่สถานศึกษาขนาดกลาง และใช้การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรในรูปแบบ “กลุ่มโรงเรียน” สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพสถานศึกษา





คณะดำเนินงาน

คณะที่ปรึกษา

ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน

ดร.พิชญ์ ตูลสุข

นางทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์

ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์

นายวีระ พลอยครบุรี

เลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะผู้พิจารณารายงาน

นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์

ดร.อมรวิชัย นาคทรพรพ

ดร.รุ่งเรือง สุขาภิรมย์

ผศ.ดร. วีระชาติ กิเลนทอง

ดร.ปิติ ศรีแสงนาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้ากลุ่มที่ปรึกษา

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและ

ออกแบบนโยบาย คณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำรายงาน

รศ.วิทธากร เชียงกุล

คณบดีกิตติคุณวิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม

มหาวิทยาลัยรังสิต

บรรณาธิการ

นายวีระ พลอยครบุรี

นางสาวทวิพร บุญวานิช

นายภาณุพงศ์ พนมวัน

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

หัวหน้ากลุ่มสถิติ

และวิเคราะห์สถานะทางการศึกษา

นักวิชาการศึกษานานาชาติ





คณะผู้ร่วมงานและประสานโครงการ

นางเพทาย บุญมี

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

นายภาณุพงศ์ พนมวัน

นางสาวจอมทยาสนิท พงษ์เสฐียร

นางสาวมณฑลทิ ทิมา

นายชุตฤภูมิ ภูนุภา

นักวิชาการศึกษำานาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษำานาญการ

นักวิชาการศึกษำานาญการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

เจ้าพนักงานสถิติปฏิบัติงาน

ผู้ช่วยนักวิชาการ

